

Asia: VN/28370/2020

Kuluttajaluottoja koskevan lainsäädännön tarkistaminen. Työryhmän mietintö.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Asiakkuusmarkkinointiliitto (ASML) oli mukana mietintöä valmistelleessa työryhmässä ja jätti mietintöön korkokaton (7 luku 17a §) osalta eriävän mielipiteen ja lausuman sähköisen kaupankäynnin maksutavan oletusvalinnan kieltämisen (6 luku 12b §) osalta. Työryhmässä mukana olleena ASML rajaa lausuntonsa alla oleviin tiiviisiin huomioihin.

Yleisesti ottaen ehdotetun sääntelyn pitäisi hallitusohjelman tietopohjaisen sääntelyvaatimuksen mukaisesta ja perustua vankkaan tietopohjaiseen analyysiin ja tietopohjaisiin perusteluihin, ja taannehtivaa sääntelyä tulisi välttää. Tietopohja ei anna perusteltua tukea moneen ehdotettuun tiukennukseen tai tietoaaineistoa on käytetty valikoiduin painotuksin. Luotonantoa kuluttajille ollaan Suomessa viemässä EU-maiden tiukempiin sääntelykehyksiin ja aitona riskinä on tiettyjen kuluttajaryhmien rajautuminen luottotarjonnan ulkopuolelle, josta useat tahot ovat ilmaisseet huolensa.

Eriävien mielipiteiden ehdotukset olisivat toteutuessaan jo voimakkaasti säännellyn markkinan merkittävää ylisääntelyä. Tärkeässä ylivelkaantumista ehkäisevässä toimenpidekokonaisuudessa on huomioitava myös muut markkinaan ja luotonannon tarjontaan vaikuttavat hankkeet kuten positiivinen luottorekisteri ja luoton tarjontaa koskevan EU-direktiivin käynnissä oleva uudistaminen sekä kansalaisten talousosaamisen vahvistamiseen liittyvät hankkeet. Ylisääntelytilanteessa on vaara, että syntyy ns. pimeä luottomarkkina, joka on Tanskaan jo syntynyt kevyemmän sääntelyn kehiksessä ja tällainen epätoivottu tarjonta on siellä yhteiskunnallisen valvonnan ulottumattomissa.

Todentamisen uuden sääntelyn (6 luku 12c § ja 7 luku 15, 16 §) käytännön tosiasiallinen soveltamisala jää mietinnössä liian epäselväksi. Toisaalla säänneltyjen asioiden poisjättäminen jonkin säännöksen soveltamisalasta aiheuttaa nyt epäselviä tulkintatilanteita kun "toisaalla" tapahtuvan sääntelyn soveltamisalasta on taas säänneltyin tai tulkinnallisoin poikkeuksellisin rajattu tiettyjä tyyppitilanteita pois. Jatkotyössä tulisi selkeyttää pirstaleisen sääntelyn soveltamisalueet

konkreettisemmin. Vaikutuksia vakiintuneisiin toimintamalleihin tulisi kirjoittaa selkeästi auki, esimerkiksi mitä tapahtuu tekstiviestillä tilattavien olevien hyödykkeiden (kuten digitaalisen näköislehden) tarjonta- ja ostoprosessille.

Valvovat viranomaisetkin ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että todentamisvelvollisuuden laajentaminen saattaa vaikeuttaa joidenkin kuluttajaryhmien mahdollisuuksia toimia online-ympäristössä. Tähän liittyy myös KSL 7 L 15 §:stä poistettavaksi ehdotettu 2 momentti, joka on antanut mahdollisuuden tunnistaa henkilö "ensitunnistamisen jälkeen luodun henkilökohtaisen tunnisteiden avulla" eli esimerkiksi verkkokaupassa laskulla tai erämaksulla ostaminen rekisteröityneenä asiakkaana henkilön itsensä luomia tunnisteita hyödyntämällä ei olisi enää mahdollista. ASML toivoo, että jatkovalmistelussa tätä mietinnön valmistelussa vähäiselle huomiolle jäänyttä poistoehdotusta tarkastellaan kriittisesti ja analyttisesti. Lisätunnistautumisvelvoitetta ei tule laajentaa liian kategorisesti tilanteisiin, jossa sille ei ole tosiasiallista tarvetta. On myös huomattava, että luotollinen ostaminen on verkkokaupassa käytännössä usein kuluttajan asemaa turvaava, tavanomainen ja tuttu maksutapa eikä siihen esimerkiksi maksutapavalintoihin liittyvän sääntelyn osalta tulisi suhtautua lähtökohtaisesti kielteisesti.

Luotonanto on kokonaisuutena erittäin informaatio-, järjestelmä- ja ohjelmistointensiivistä toimintaa ja on erittäin tärkeää, että lopullisessa ehdotuksessa säädetään riittävästä siirtymäajasta.

Asiakkuusmarkkinointiliitto (ASML)

Jari Perko

toimitusjohtaja

Perko Jari
Asiakkuusmarkkinointiliitto ry